

Indledning

Ringkøbing-Skjern Kommune har vedtaget en folkeoplysningspolitik, som skal understøtte det folkeoplysende arbejde og give mulighed for at styrke folkeoplysningsområdet i kommunen. Politikken giver aftenskoler, oplysningsforbund og folkeoplysende foreninger grundlag for selvstændigt at udvikle folkeoplysningsområdet og være en aktiv medspiller i de kommunale indsatser.

Folkeoplysningspolitikken skal udvikles løbende, så det er et dynamisk redskab i forhold til at udvikle og understøtte aktiviteterne på folkeoplysningsområdet.

December 2011

Kristian Ahle
Formand for Kultur- og Fritidsudvalget

Formål med politikken

Det er folkeoplysningens kerneopgave at give mennesker redskaber til at begå sig i den tid og det samfund, de lever i, så den enkelte ikke bare bliver en passiv tilskuer til tilværelsen, men en aktiv deltager. Folkeoplysningen bidrager bl.a. til demokrati og aktivt medborgerskab, sammenhængskraft, dannelse og myndiggørelse af borgerne.

De selvorganiserede fritidsudøvere er medtænkt i Folkeoplysningsloven, og de har nu mulighed for at søge tilskud inden for det folkeoplysende område. Det åbner spændende perspektiver for nye aktiviteter og udvikling af samarbejder mellem etablerede foreninger og nye grupper og tilbud.

Folkeoplysningspolitikken skal sikre rammen for et fortsat aktivt fritidsliv i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Politikken understøtter og supplerer eksisterende politikker, herunder i særdeleshed Kultur- og Fritidspolitikken og Sundhedspolitikken.

Politikken er udarbejdet i et samarbejde med Foreningssamvirket og Aftenskolesamvirket.

Folkeoplysende virksomhed

I Folkeoplysningsloven defineres formålet med den folkeoplysende voksenundervisning (aftenskolevirksomhed) således:

"Formålet med den folkeoplysende voksenundervisning er at fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab og med udgangspunkt i undervisningen at øge deltagernes almene og faglige indsigt og færdigheder. Sigtet er at styrke den enkeltes evne og lyst til at tage ansvar for eget liv og til at deltage aktivt og engageret i samfundslivet".

Formålet med det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde defineres således:

"Formålet med det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde er at fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab og med udgangspunkt i aktiviteten og det forpligtende fællesskab at

styrke folkeoplysningen. Sigtet er at styrke medlemmernes evne og lyst til at tage ansvar for eget liv og deltage aktivt og engageret i samfundslivet".

Den politiske vision

Visioner for det folkeoplysende område

I Ringkøbing-Skjern Kommune udfolder foreningslivet sig bredt og mangfoldigt. Foreningerne er det naturlige udgangspunkt for borgernes motionsaktiviteter, voksenundervisning og netværksdannelse.

Men udvikling af nye aktiviteter og aktivitetsformer sker hvor mennesker mødes – og dermed også udenfor foreningslivet.

Ringkøbing-Skjern Kommune vil understøtte alsidige og sunde kultur- og fritidstilbud og vil arbejde for, at det bliver nemmere og sjovere at være frivillig foreningsleder i kommune.

Mål

Ringkøbing-Skjern Kommune vil være kendt som en foreningsvenlig kommune, hvor kommune og foreninger i dialog skaber rammerne for et dynamisk foreningsliv.

Der skal være tidssvarende tilbud til tidens borgere.

Det folkeoplysende område i Ringkøbing-Skjern Kommune skal være kendetegnet ved nærhed, rummelighed og nytænkning.

Aftenskolerne skal være en væsentlig og synlig del af det samlede kulturliv i kommunen.

Der bliver flere aktivitetstilbud målrettet borgere, der ikke i dag er aktive.

Antal af aktivitetsmedlemmer i foreningerne stiger.

Eksisterende fritidsfaciliteter skal opgraderes og åbningstiderne skal tilgodeses borgernes behov.

Antallet af udendørs motionsfaciliteter skal øges.

Hvordan når vi målene?

Det skal være administrativt nemt at være foreningsleder. Der skal være mindst mulig bureaukrati og der skal ydes støtte i form af besøg, kurser, vejledning m.v.

Der skal indføres selvbetjeningsmuligheder.

Der skal være særlig fokus på uddannelse af ledere og instruktører.

Der skal være muligheder for at afprøve nye ideer til gavn for udvikling af foreningsmiljøet og fritidslivet.

Adgangen til viden om sund kost og ernæring i idrættens miljøer skal fremmes.

Ringkøbing-Skjern Kommune og foreningslivet kan indgå partnerskaber - herunder også inddrage andre organisationer - med henblik på at udvikle motionstilbud til kommunens borgere.

Konsekvenserne af de særlige udfordringer, der er til stede når borgere med handicap skal dyrke idræt på foreningsvilkår, skal udlignes eller minimeres.

Der skal være fokus på at udvikle fritidsfaciliteter, der skaber rammer for kreativ og idrætslig aktivitet, og rum for samvær og velvære.

Ringkøbing-Skjern Kommune og aftenskolerne skaber i dialog rammerne for en dynamisk aftenskolevirksomhed.

Aftenskolerne - evt. i samarbejde med museer, institutioner o. lign. - medvirker til at skabe opmærksomhed omkring forskellige kulturer og kulturmiljøer i kommunen.

Aftenskolerne medvirker til udbredelse af viden om sund kost og ernæring.

I et samarbejde mellem aftenskoler, foreninger og andre aktører, f.eks. institutioner, udbygges målrettede kursusforløb, foredrag m.v.
Aftenskolerne har til stadighed et udbud af aktiviteter til grupper, der kræver særlige hensyn (handicapundervisning).

Der vil blive udarbejdet 2 årige handlingsplaner med udgangspunkt i de vedtagne mål.

Rammer for det folkeoplysende arbejde

I Ringkøbing-Skjern Kommune er de ordninger, som danner rammerne for det folkeoplysende arbejde, udarbejdet af Kultur- og Fritidsudvalget og godkendt af Byrådet.

Hermed en oversigt over hvilke ordninger, der sætter rammer:

- Støtteguide for folkeoplysende foreninger.
- Støtteguide for folkeoplysende aftenskoler.
- Retningslinjer for udlån af kommunale lokaler til folkeoplysende foreninger.
- Anlægspuljen.
- De økonomiske rammer besluttet af Byrådet for Ringkøbing-Skjern Kommune.

Udviklingspuljer

Ringkøbing-Skjern Kommune ønsker at støtte udviklingsarbejde i forbindelse med nye initiativer, organisationsformer og projekter samt evt. særlige temaer, som besluttet i det respektive samvirke.

Der er afsat 2 puljer, der kan søges til disse formål.

- Udviklingspulje for Foreninger. Puljen er på 50.000 kr.
- Udviklingspulje for Aftenskoler. Puljen er på 10.000 kr.

Begge puljer kan søges af såvel godkendte foreninger og aftenskoler som selvorganiserede. Ved selvorganiserede forstås enkeltpersoner og grupper, der tilbyder eller ønsker at tilbyde aktiviteter, som vil kunne udbydes indenfor folkeoplysningslovens rammer.

Retningslinjerne for de 2 puljer fremgår af bilag 1 og 2.

Samspil med øvrige politikområder

Folkeoplysningspolitikken indgår som en del af de sammenhængende indsatser i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Her tænkes specielt på de tværgående politikker, som er:

- Kultur- og Fritidspolitikken
- Handicappolitikken
- Landdistriktspolitikken
- Integrationspolitik
- Profilerings- og bosætningspolitik

Afgrænsning i forhold til konkurrerende aktiviteter

Folkeoplysningspolitikens aktiviteter har fokus på oplysningsforbund, aftenskoler, foreninger, spejdere m. fl., og dækker tilsammen et meget bredt og varieret fritidstilbud til borgerne. Fritidsvaner ændrer sig i takt med at samfundet ændrer sig, og derfor skal der være opmærksomhed på at undersøge potentialerne ved at samarbejde med beslægtede aktører og udvikle nye aktiviteter.

Der skal også være fokus på, at der ikke ydes støtte, som kan virke konkurrenceforvridende i forhold til kommercielle aktører. Her tænkes bl.a. på motionscentre.

Brugerinddragelse

I Ringkøbing-Skjern Kommune sker brugerinddragelsen i henhold til Folkeoplysningslovens § 35, stk. 2 gennem dels Foreningssamvirket dels Aftenskolesamvirket.

Kompetence

Samvirkerne skal høres og har udtaleret vedrørende:

- Folkeoplysningspolitikken
- Budget for området
- Tilskudsreglerne
- Handlingsplaner for udmøntning af folkeoplysningspolitikken

Samvirkerne kan derudover komme med ideer til udvikling af deres respektive områder.

Derudover fordeler samvirkerne midler fra henholdsvis "Udviklingspuljen for foreningsområdet" og "Udviklingspuljen for aftenskoleområdet".

Overgangsordning

De nuværende samvirkers funktionsperiode forlænges indtil repræsentantskabsmødet i februar 2012 med samme kompetencer, som fremtidige samvirker.

Vedtægt for Aftenskolesamvirke og Foreningssamvirke fremgår af bilag 3.

Godkendt af Foreningssamvirket og Aftenskolesamvirket den 9. november 2011.